

# **HINDAMISSTANDARD**

## **arboristi kutse ja tõstukil töötava arboristi osakutse esmataotlejate ning taastõendajate kompetentsuse hindamiseks**

### **Kutsestandardi nimetus:**

1) Arborist, tase 4

2) Tõstukil töötav arborist (osakutse), tase 4

Kutsestandardi tähis 16-30112023-2.1/6k.

Metsanduse Kutsenõukogu otsuse number: 32. 30.11.2023

Link kutseregistrile: <https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/vaata/11215298>

## **1. Üldine informatsioon**

### **1.1. Kutse andja ja eksamikeskus**

- 1) Arboristi, tase 4, kutse andjaks on Eesti Arboristide Ühing (EAÜ).
- 2) Eksamikeskuseks on Luua Metsanduskool, kes vastavalt kutse andja ja kooli vahel sõlmitud raamlepingule valmistab ette ja viib läbi kutseeksamid.
- 3) Hindamist viib läbi kutsekomisjoni poolt moodustatud hindamiskomisjon, mis koosneb arboristikavaldkonna sõltumatutest ja kompetentsetest esindajatest. Hindamiskomisjon koosneb vähemalt kolmest liikmest. Hindamiskomisjoni tööd juhib hindamiskomisjoni esimees, kelle määrab kutsekomisjon.
- 4) Kutseeksami aeg ja koht antakse teada nii kutse andja ([www.eestiarboristid.ee](http://www.eestiarboristid.ee)) kui eksamikeskuse kodulehel ([www.luua.ee](http://www.luua.ee)).

### **1.2. Hindamismenetluse alustamine**

- 1) Hindamine viiakse läbi kutse andja poolt määratud ajal ja kohas, vähemalt üks kord aastas.
- 2) Kutse taotleja esitab [kutse andmise korras](#) loetletud taotlusdokumendid eksamikeskusele hiljemalt 1 kuu enne eksami toimumist.
- 3) Eksamikeskuse esindaja vaatab taotleja dokumendid üle ning teavitab taotlejat ühe nädala jooksul dokumentide vastavusest või mittevastavusest nõuetele.

## **2. Hindamise korraldus**

- 1) Hindamismeetodid esmakutse taotlejatele:

- (1) taotleja portfoolio eelhindamine ja eksami käigus läbi viidav vestlus;
  - (2) taotleja teoreetiliste teadmiste kontroll (kirjalik teooriatest koos puittaimeliikide ning puuseente määramisega);
  - (3) taotleja oskuste hindamine praktiliste hindamisülesannete põhjal.
- 2) Hindamismeetodid taastõendajatele:
- (1) taotleja portfoolio eelhindamine ja eksami käigus läbi viidav vestlus;
  - (2) taotleja oskuste hindamine praktiliste hindamisülesannete põhjal.
- 3) Kutseeksami ajakava:
- (1) eksami ajakava pannakse eksamikeskuse kodulehele välja hiljemalt 1 nädal enne välja kuulutatud eksamiaega  
(<https://www.luua.ee/koolituskeskus/kutseeksamid/arborist/>);
  - (2) kutseksam algab osalejate instrueerimisega eksamikorralduse ja tööohutuse kohta; ohutusjuhendiga tutvumist kinnitavad eksaminandid allkirjaga.
- 4) Kutseeksami keel:
- (1) kutseksam viiakse läbi eesti keeles.
- 5) Hindamisdokumentide vormistamine:
- (1) esmasteks hindamisdokumentideks on iga hindamisülesande kohta koostatud individuaalsed hindamislehed, millele hindamiskomisjoni liikmed kannavad oma allkirjaga kinnitatult hindamistulemused;
  - (2) koondhinnang ülesande sooritamise või mittesooritamise kohta kujuneb vähemalt kolme hindaja konsensusliku otsusena;
  - (3) taotlejat teavitatakse vestluse ja testi tulemustest hiljemalt järgmise päeva hommikuks; praktiliste ülesannete tulemus teatatakseksamipäeva lõpus;
  - (4) hindamislehtede põhjal koostatakse kutsekomisjonile esitamiseks koondprotokoll (vt Lisa 1), mis allkirjastatakse hindamiskomisjoni esimehe poolt;
  - (5) koondprotokolliga tehakse kutsekomisjonile ettepanek taotlejale kutse andmise või mitteandmise kohta;
  - (6) taotlejale antakse kutse, kui kõik kutsestandardis loetletud kompetentsid ja tegevusnäitajad on tõendatud.
- 6) Hindamistulemuste kehtivus:
- (1) kui taotlejal ebaõnnestub ühe või mitme eksamiülesande (seejuures loetakse osaülesanded 2.1....2.4 üheks ülesandeks) sooritamine, siis on tal õigus nende ülesannete kordussooritusele ühe aasta jooksul;
  - (2) korduseksamit on õigus sooritada osadena ainult üks kord; kui osaline korduseksam ebaõnnestub, tuleb sooritada uuesti kogu eksam;
  - (3) korduseksamite vahe peab olema vähemalt 1 kuu;
  - (4) hindamistulemused kehtivad 1 aasta jooksul tingimusel, et selle aja sees toimub uus kutseksam; kui eksam toimub hiljem, pikeneb hindamistulemuste kehtivus automaatselt kuni järjekordse eksami toimumiseni;
  - (5) kordussoorituse kulud katab taotleja vastavalt eksamiülesannete maksumuse kalkulatsioonile.

### 3. Hinnatavad kompetentsid

Kutseksamiga hinnatakse kõiki arboristi kutsestandardis kirjeldatud kompetentse, mis on alljärgnevad:

- 1) Arborist, tase 4, tervikkutse taotlemisel tõendatavad kompetentsid:
  - B.2 Arborist, tase 4 üldoskused
  - B.3.1 Puittaimede istutamine ja ümberistutamine
  - B.3.2 Puittaimede hoolduslõikus
  - B.3.3 Puittaimede raie
  - B.3.4 Parkmetsade hooldamine
  - B.3.5 Viljapuude hooldamine
  - B.3.6 Puittaimede erihooldustööde tegemine
  - B.3.7 Ronimiskõitega töötamine
  - B.3.8 Esmaabi osutamine ja päästmine
  - B.3.9 Juhtimine, juhendamine ja majandamine
  - B.3.10 Arborist, tase 4 kutset läbiv kompetents
- 2) Tõstukil töötava arboristi, tase 4, osakutse taotlemisel tõendatavad kompetentsid:
  - B.2 Arborist, tase 4 üldoskused
  - B.3.1 Puittaimede istutamine ja ümberistutamine
  - B.3.2 Puittaimede hoolduslõikus
  - B.3.3 Puittaimede raie
  - B.3.4 Parkmetsade hooldamine
  - B.3.5 Viljapuude hooldamine
  - B.3.6 Puittaimede erihooldustööde tegemine
  - B.3.8 Esmaabi osutamine ja päästmine
  - B.3.9 Juhtimine, juhendamine ja majandamine
  - B.3.10 Arborist, tase 4 kutset läbiv kompetents
- 3) Kompetentsi olemasolu tõendatakse tabelis 1 esitatud tegevusnäitajate hindamise kaudu.
- 4) Konkreetseid eksami hindamisülesanded ja hindamiskriteeriumid on esitatud lisades 2 (töömaailma kutsetaotlejad) ja 3 (koolilõpetajad). Portfoolio koostamise juhend on toodud lisa 4, puuliikide ning puuseente nimekiri lisa 5 ja arboristi varustusele esitatavad nõuded on toodud lisa 6.

Tabel 1. Kompetentside hindamise meetodid tegevusnäitajate kaupa

| B.2 Arborist, tase 4 üldoskused |                                                                                                                                                                                                                            |               |                                                                                                         |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tegevusnäitajad:                |                                                                                                                                                                                                                            | Tõendusmeetod | Märkused                                                                                                |
| 1                               | järgib tööd tehes asjakohaseid juhiseid, nõudeid, eeskirju, õigusakte, standardeid jmt;                                                                                                                                    | Portfoolio    | Portfoolios esitada tõendusmaterjal ja/või näited arboristi üldoskuse (B.2) rakendamise kohta kutsetöös |
| 2                               | järgib oma tegevuses keskkonnakaitsega seotud eeskirju, standardeid, juhiseid, seadusi ja tavasid;                                                                                                                         |               |                                                                                                         |
| 3                               | juhindub oma töös ja kutsealases tegevuses üldtunnustatud ja tööalastest eetikanõuetest (vt arboristi kutsestandardi lisa 1); arvestab ka teiste kutsevaldkondade spetsialistide käitumise aluseks olevate heade tavadega; |               |                                                                                                         |
| 4                               | kasutab oma tegevuses enda ja teiste tervist säästvaid tööviise ning järgib ohutusnõudeid;                                                                                                                                 |               |                                                                                                         |
| 5                               | mõistab ja kasutab tekstides, arvudes, sümbolites, graafikutes ja kujutistes olevat olulist teavet;                                                                                                                        |               |                                                                                                         |
| 6                               | planeerib ja koordineerib ise oma tegevust, paneb paika ajakava ning peab kinni kokkulepitud tööplaanist ja tähtaegadest;                                                                                                  |               |                                                                                                         |
| 7                               | seostab oma tegevust võimalike tagajärgedega ning on valmis ja võimeline tulemustest aru andma;                                                                                                                            |               |                                                                                                         |
| 8                               | suhtleb, vahetab teavet, peab nõu ja teeb koostööd isikute ja isikute rühmadega, et leida ühine mõistmine, leppida vajaduse korral kokku kompromissides ja tagada töö maksimaalne tõhusus;                                 |               |                                                                                                         |
| 9                               | teeb ühiste eesmärkide nimel tõhusat koostööd, mõistes oma ja kolleegide rolli meeskonnas ning käitudes usaldusväärselt ja koostööd soodustavalt;                                                                          |               |                                                                                                         |
| 10                              | säilitab teistega suheldes hea kontakti, väljendab end arusaadavalt ja arvestab suhtluspartneri vajadustega;                                                                                                               |               |                                                                                                         |
| 11                              | kasutab oma valdkonnas kokkulepitud oskuskeele mõisteid ja termineid:                                                                                                                                                      |               |                                                                                                         |
| 12                              | mõistab võõrkeelset erialateksti, sh peamisi termineid, ning on võimeline suhtlema tasemel A2 (vt arboristi kutsestandardi lisa 2);                                                                                        |               |                                                                                                         |

|                                                            |                                                                                                                                                                                                   |                                                                    |                                                                                   |
|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| 13                                                         | kasutab enese suuliseks või kirjalikuks väljendamiseks vähemalt üht keelt või keelesüsteemi ning saab aru teiste samal moel väljendatust;                                                         |                                                                    |                                                                                   |
| 14                                                         | mõistab ja kasutab digitaalseid süsteeme, tööriistu ja rakendusi ning töötleb digitaalset teavet iseseisva kasutaja tasemel (vt arboristi kutsestandardi lisa 3).                                 |                                                                    |                                                                                   |
| Kompetents B.3.1 Puittaimede istutamine ja ümberistutamine |                                                                                                                                                                                                   |                                                                    |                                                                                   |
| Tegevusnäitajad:                                           |                                                                                                                                                                                                   | Tõendusmeetod                                                      | Märkused                                                                          |
| 1                                                          | tähistab istutustööde teostamise koha, tagamaks võimalike kõrvaliste isikute ja vara turvalisuse;                                                                                                 | Portfoolio, puittaimede määramisülesanne, teooria test             | Portfoolios esitada tõendusmaterjal kompetentsi B.3.1 rakendamise kohta kutsetöös |
| 2                                                          | valmistab ette istutuskoha, lähtudes tööülesandest ning arvestades istiku ja selle juurestiku suurust, kasvupinnase iseloomu ning muid asjaolusid;                                                |                                                                    |                                                                                   |
| 3                                                          | valib istutamiseks kvaliteetsed ja tööülesandele vastavad istikud; tagab objektile olevate taimede nõuetekohase hoiustamise;                                                                      |                                                                    |                                                                                   |
| 4                                                          | istutab puittaimi, arvestades istiku ja kasvukoha eripära, puu bioloogiat ning juhindudes projektist ja kehtivatest istikute kvaliteedinõuetest (nt standard EVS 939-2:2020);                     |                                                                    |                                                                                   |
| 5                                                          | vajadusel teeb nõuetekohase istutuslõikuse lähtudes istiku seisundist, bioloogiast ja kehtivatest puuhooldustööde kvaliteedinõuetest (nt standard EVS 939-4:2020);                                |                                                                    |                                                                                   |
| 6                                                          | valmistab püsival kasvukohal kasvava puu juurekava ja võra ette ümberistutamiseks uuele kasvukohale ja teostab istutustöö;                                                                        |                                                                    |                                                                                   |
| 7                                                          | hindab visuaalselt istutatud taimede seisundit ja hooldusvajadust;                                                                                                                                |                                                                    |                                                                                   |
| 8                                                          | teeb istutatud puittaimedele või ümberistutatud puudele järelhooldust lähtudes puu seisundist, kasvukoha eripärast ning bioloogiast; kasutab järelhoolduseks sobivaid töövahendeid ja -materjale. |                                                                    |                                                                                   |
| Kompetents B.3.2 Puittaimede hoolduslõikus                 |                                                                                                                                                                                                   |                                                                    |                                                                                   |
| Tegevusnäitajad:                                           |                                                                                                                                                                                                   | Tõendusmeetod                                                      | Märkused                                                                          |
| 1                                                          | kontrollib tööks vajalike lubade ja kooskõlastuste olemasolu;                                                                                                                                     | Portfoolio                                                         | Portfoolios esitada tõendusmaterjal kompetentsi B.3.2 rakendamise kohta kutsetöös |
| 2                                                          | hindab puu seisundit ja sellest tulenevat lõikusvajadust arvestades puu bioloogiat, kasvukohta (tänav, park, parkmets, koduaed, õhuliini lähedus vm);                                             | Portfoolio, teooriatest, puuseente ja puittaimede määramisülesanne |                                                                                   |

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |                                                                                   |
|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| 3                                        | koostab riskianalüüsi ja valib sobivad riskide maandamise meetmed;                                                                                                                                                                               | Portfoolio, praktiline ülesanne, puuseente määramisülesanne |                                                                                   |
| 4                                        | planeerib lõikustöö lähtudes lõikusvajadusest, mahust, võimalikest riskidest;                                                                                                                                                                    | Portfoolio, teooriatest                                     |                                                                                   |
| 5                                        | valib vastavalt töö iseloomule nõuetekohased, sertifitseeritud ja tehniliselt korras vahendid (sekaatorid, käsisaed, kettsaed, tõstuk, redelid jne) ja viisid;                                                                                   | Portfoolio                                                  |                                                                                   |
| 6                                        | teeb puittaimede kujundus- ja hoolduslõikust (nt võra puhastamine, harvendamine, tõstmine) lähtudes puu bioloogiast, vanusest, tervislikust seisundist, liigilisest eripärast, kasutades sobivad töövahendeid ning õigeid ja ohutuid töövõtteid; | Portfoolio, teooriatest                                     |                                                                                   |
| 7                                        | teeb hoolduslõikust tõstukilt seades selle ohutusse tööasendisse juhtides tõstuki liikumist, vajadusel suheldes tõstukijuhiga ja maatoega kasutades kokkulepitud märguandeid või sobivaid sidevahendeid;                                         | Portfoolio, praktiline ülesanne                             |                                                                                   |
| 8                                        | hooldab põõsaid ja hekke lähtudes puittaimede liigist, bioloogiast, hoolduse eesmärgist ja hooldusvajadusest;                                                                                                                                    | Portfoolio, teooriatest                                     |                                                                                   |
| 9                                        | tagab töö käigus inimeste, vara ja keskkonna ohutuse;                                                                                                                                                                                            | Portfoolio, praktiline ülesanne                             |                                                                                   |
| 10                                       | assisteerib puuhooldust tegevat arboristi maapinnalt.                                                                                                                                                                                            | Portfoolio, praktiline ülesanne                             |                                                                                   |
| <b>Kompetents B.3.3 Puittaimede raie</b> |                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |                                                                                   |
| <b>Tegevusnäitajad:</b>                  |                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Tõendusmeetod</b>                                        | <b>Märkused</b>                                                                   |
| 1                                        | kontrollib tööks vajalike lubade ja kooskõlastuste olemasolu;                                                                                                                                                                                    | Portfoolio                                                  | Portfoolios esitada tõendusmaterjal kompetentsi B.3.3 rakendamise kohta kutsetöös |
| 2                                        | hindab puu raie vajadust arvestades puu seisundit ja kasvukohta (tänav, park, parkmets, koduaed, õhuliini lähedus vm);                                                                                                                           | Portfoolio, praktiline ülesanne                             |                                                                                   |
| 3                                        | koostab riskianalüüsi ja valib sobivad riskide maandamise meetmed;                                                                                                                                                                               | Portfoolio, praktiline ülesanne                             |                                                                                   |
| 4                                        | planeerib raie töö lähtudes puu seisundist, mõõtmetest, asukohast ning võimalikest riskidest; valib töö teostamise vahendid (nt saed) ja viisid (tõstuk, redelid jne); seab töövahendid töökorda;                                                | Portfoolio, praktiline ülesanne                             |                                                                                   |
| 5                                        | langetab ohutult puid, sh piiratud alal nii täistüvedena kui sektsioonidena; tagab raie käigus inimeste, vara ja ümbritseva keskkonna ohutuse;                                                                                                   | Portfoolio, praktiline ülesanne                             |                                                                                   |

|                                                       |                                                                                                                                                                                                               |                                 |                                                                                   |
|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| 6                                                     | teeb puude raiet tõstukilt seades selle ohutusse tööasendisse juhtides tõstuki liikumist, vajadusel suheldes tõstukijuhiga ja maatoega kasutades kokkulepitud märguandeid või sobivaid sidevahendeid;         | Portfoolio, praktiline ülesanne |                                                                                   |
| 7                                                     | assisteerib puude raiet tegevat arboristi maapinnalt;                                                                                                                                                         | Portfoolio, praktiline ülesanne |                                                                                   |
| 8                                                     | teeb ohutult raiet tormikahjustuse aladel.                                                                                                                                                                    | Portfoolio                      |                                                                                   |
| Kompetents B.3.4 Parkmetsade hooldamine               |                                                                                                                                                                                                               |                                 |                                                                                   |
| Tegevusnäitajad:                                      |                                                                                                                                                                                                               | Tõendusmeetod                   | Märkused                                                                          |
| 1                                                     | planeerib töö lähtudes parkmetsa hoolduskavast või lähteülesandest; koostab riskianalüüsi;                                                                                                                    | Portfoolio                      | Portfoolios esitada tõendusmaterjal kompetentsi B.3.4 rakendamise kohta kutsetöös |
| 2                                                     | hooldab parkmetsi, lähtudes kas parkmetsa hoolduskavast, metsamajanduslikest või parkmetsa majandamise põhimõtetest sh arvestades ökoloogia, looduskaitse jms nõudeid.                                        |                                 |                                                                                   |
| Kompetents B.3.5 Viljapuude hooldamine                |                                                                                                                                                                                                               |                                 |                                                                                   |
| Tegevusnäitajad:                                      |                                                                                                                                                                                                               | Tõendusmeetod                   | Märkused                                                                          |
| 1                                                     | planeerib lõikustööd lähtudes hoolduse eesmärgist, viljapuude liigist, bioloogiast ning seisundist;                                                                                                           | Portfoolio, teooriatest         | Portfoolios esitada tõendusmaterjal kompetentsi B.3.5 rakendamise kohta kutsetöös |
| 2                                                     | teeb viljapuude hoolduslõikust kasutades sobivaid töövahendeid, õigeid ja ohutuid töövõtteid ning lõikusviise lähtudes liigist, pookealuse tüübist ning hooldusvajadusest.                                    |                                 |                                                                                   |
| Kompetents B.3.6 Puittaimede erihooldustööde tegemine |                                                                                                                                                                                                               |                                 |                                                                                   |
| Tegevusnäitajad                                       |                                                                                                                                                                                                               | Tõendusmeetod                   | Märkused                                                                          |
| 1                                                     | hindab puu hoolduse vajadust; planeerib töö lähtudes projektist, puuliigist, seisundist, hooldusvajadusest ning kasvukohast;                                                                                  | Portfoolio, teooriatest         | Portfoolios esitada tõendusmaterjal kompetentsi B.3.6 rakendamise kohta kutsetöös |
| 2                                                     | koostab riskianalüüsi ja valib sobivad riskide maandamise meetmed;                                                                                                                                            |                                 |                                                                                   |
| 3                                                     | rakendab ehitusobjektidel kasvavate puittaimede võra, tüve ja juurte kaitseks asjakohaseid meetmeid lähtudes puu bioloogiast ja puu kaitset reguleerivate normdokumentide ning muude ettekirjutuste nõuetest; |                                 |                                                                                   |
| 4                                                     | valib sobiva tüveharude toestamise viisi, paigaldamise skeemi ja materjali; paigaldab puudele tugivööd vm toestamise vahendid lähtudes puu seisundist;                                                        |                                 |                                                                                   |

|                                                    |                                                                                                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5                                                  | hindab kasvupinnase seisundit ning rakendab meetmeid kasvupinnase parandamiseks (nt õhustamine ja väetamine);                                                                     |                                 |                                                                                                                                                           |
| 6                                                  | rakendab kaitsemeetmeid puittaimi kahjustavate mõjurite vastu lähtudes liigist, kasvukohast ja kahjustavatest teguritest (nt päike, soolad, ulukid, mehaanilised vigastused jne); |                                 |                                                                                                                                                           |
| 7                                                  | rakendab meetmeid puittaimede haiguste levimise ennetamiseks ja teeb taimekaitsetöid lähtudes kahjustajast ja preparaatide kasutusjuhenditest.                                    |                                 |                                                                                                                                                           |
| Kompetents B.3.7 Ronimiskõitega töötamine          |                                                                                                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                           |
| Tegevusnäitajad                                    |                                                                                                                                                                                   | Tõendusmeetod                   | Märkused                                                                                                                                                  |
| 1                                                  | koostab riskianalüüsi ja valib sobivad riskide maandamise meetmed                                                                                                                 | Portfoolio, praktiline ülesanne | 1) Portfoolios esitada tõendusmaterjal kompetentsi B.3.7 rakendamise kohta kutsetöös<br>2) Kompetentsi hinnatakse ainult arboristi täiskutse taotlejatel. |
| 2                                                  | lähtudes tööülesandest valib nõuetekohaselt sertifitseeritud ronimisvarustuse, isikukaitse- ja töövahendid ning veendub nende tehnilises korrasolekus;                            |                                 |                                                                                                                                                           |
| 3                                                  | teeb kõielt puuhooldus- või langetustöid arvestades hoolduse- ja raie eesmärgi;                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                           |
| 4                                                  | teeb koostööd maatoega ning tagab inimeste, vara ja keskkonna ohutuse töö käigus;                                                                                                 |                                 |                                                                                                                                                           |
| 5                                                  | hooldab ronimisvarustust arvestades tootjapoolseid juhiseid.                                                                                                                      |                                 |                                                                                                                                                           |
| Kompetents B.3.8 Esmaabi andmine ja päästevõimekus |                                                                                                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                           |
| Tegevusnäitajad:                                   |                                                                                                                                                                                   | Tõendusmeetod                   | Märkused                                                                                                                                                  |
| 1                                                  | hindab olukorda sündmuskohal lähtudes enese ja kannatanu ohutusest ning võimalikust õnnetuse põhjusest; maandab järgneda võivate õnnetuste riski ja teavitab päästeteenistust;    | Portfoolio, praktiline ülesanne | Portfoolios esitada tõendusmaterjal ja/või näited kompetentsi B.3.8 rakendamise kohta kutsetöös                                                           |
| 2                                                  | hindab kannatanu seisundit visuaalselt, verbaalselt ja/või manuaalselt selgitades esmaabi andmise vajaduse vastavalt vigastuse eripärale;                                         |                                 |                                                                                                                                                           |
| 3                                                  | hindab vajadust ja võimalusi tuua kõrgtööd tegev kannatanu maapinnale                                                                                                             |                                 |                                                                                                                                                           |
| 4                                                  | kasutab kannatanu juurde jõudmiseks tõstukit või ronimissüsteemi ja toimetab võimalusel kannatanu maapinnale kasutades ronimissüsteemi;                                           |                                 |                                                                                                                                                           |
| 5                                                  | annab esmast elupäästvat abi vastavalt oma pädevusele ja vigastuse eripärale või järgib päästeteenistuse juhiseid;                                                                |                                 |                                                                                                                                                           |
| 6                                                  | teavitab juhtunust asjakohaseid isikuid.                                                                                                                                          |                                 |                                                                                                                                                           |



| Kompetents B.3.9 Juhtimine, juhendamine ja majandamine      |                                                                                                                                                                             |                                                 |                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| Tegevusnäitajad:                                            |                                                                                                                                                                             | Tõendusmeetod                                   | Märkused                                                                            |
| 1                                                           | tutvub lähteülesandega ning koostab tööga seotud kulude kalkulatsiooni ja hinnapakumise lähtudes tööeripärast ning arvestades kehtivatest õigusaktidest tulenevaid nõudeid; | Portfoolio                                      | Portfoolios esitada tõendusmaterjal kompetentsi B.3.9 rakendamise kohta kutsetöös   |
| 2                                                           | sõlmib tellijaga lepinguid, võtab objekte tööks vastu ja annab neid üle; dokumenteerib tehtud tööd vastavalt lepingule;                                                     |                                                 |                                                                                     |
| 3                                                           | annab klientidele erialast nõu (nt istutamise, puuhoolduse, raie kohta);                                                                                                    |                                                 |                                                                                     |
| 4                                                           | veendub vajalike lubade ja kooskõlastuste olemasolus; nende puudumisel korraldab nende hankimise või hangib need arvestades kehtivatest õigusaktidest tulenevaid nõudeid;   |                                                 |                                                                                     |
| 5                                                           | juhib ja juhendab kaastöötajaid, annab edasi erialast oskusteavet.                                                                                                          |                                                 |                                                                                     |
| Kompetents B.3.10 Arborist, tase 4, kutset läbiv kompetents |                                                                                                                                                                             |                                                 |                                                                                     |
| Tegevusnäitajad:                                            |                                                                                                                                                                             | Tõendusmeetod                                   | Märkused                                                                            |
| 1                                                           | tagab töö käigus inimeste, vara ja keskkonna ohutuse;                                                                                                                       | Portfoolio ja praktiline ülesanne               | Portfoolios esitada tõendusmaterjal kompetentsi B.3.10 rakendamise kohta kutsetöös. |
| 2                                                           | järgib liiklusohutuse ja liiniohutuse (elekter, side jt) nõudeid;                                                                                                           | Portfoolio ja praktiline ülesanne               |                                                                                     |
| 3                                                           | töötab võsasaega lähtudes tööülesandest kasutades ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid;                                                                                      | Portfoolio (raietööline, tase 2 kutsetunnistus) |                                                                                     |
| 4                                                           | töötab kettsaega maapinnalt, tõstukilt, köielt lähtudes tööülesandest, kasutades ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid;                                                       | Portfoolio, praktiline ülesanne                 |                                                                                     |
| 5                                                           | hooldab töö- ja turvavahendeid (nt lõikurid, võsa- ja kettsaed, ronimisvarustus) heaperemehelikult vastavalt kasutus- ja hooldusjuhenditele;                                | Portfoolio                                      |                                                                                     |
| 6                                                           | teeb eesmärgipäraseid lõikusi kasutades asjakohaseid lõikeid, lõikuse liike ja viise;                                                                                       | Portfoolio                                      |                                                                                     |
| 7                                                           | kasutab arboristitöödel eesmärgipäraselt sõlmi;                                                                                                                             | Portfoolio, praktiline ülesanne                 |                                                                                     |
| 8                                                           | korrastab objekti vastavalt tööülesandele.                                                                                                                                  | Portfoolio ja praktiline ülesanne               |                                                                                     |
| Teadmised:                                                  |                                                                                                                                                                             | Tõendusmeetod                                   | Märkused                                                                            |

Eesti Arboristide Ühing

|    |                                                                                                      |                                                         |  |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|--|
| 1. | puubioloogia, sh puidusisesed kaitsemehhanismid; puuliikide omadused ja kasvukoha nõuded, ökoloogia; | Teooriatest, puittaimede ja puuseente määramisülesanded |  |
| 2. | kasvupinnased, nende liigid ja omadused, mullaparandusmeetmed;                                       |                                                         |  |
| 3. | puittaimede kahjurid ja haigused;                                                                    |                                                         |  |
| 4. | väetised ja taimekaitsevahendid, nende ohutu ja eesmärgipärane kasutamine.                           |                                                         |  |